

π h
270

P. N. 541, 68

II 208

II h
270

Disputatio
NOVA CON-
TRA MULIERES
QVA PROBATVR,
eas Homines non esse.

ANNO
M. D. XCV.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

Dipartimento

NOVA COM
TRAMVAYERES
GATACORALIA

Pou II le 270, QK

THESES DE MULIERI- BUS, QVOD HOMINES NON SINT.

I.

CVM in Sarmatia, vt in campo omnis licentiæ, liberum sit credere & docere, **I E S V M C H R I S T V M** Filium **D E I** Saluatorem & Redemptorem animarum nostrarum, vnâ cum Spiritu sancto non esse **D E V M**; licet opinor etiam mihi credere & docere, quod multo minus est, Mulieres scilicet non esse Homines, & quod inde sequitur. Christum ergo pro iis non esse passum, nec eas saluari. Si enim non solum in hoc regno tolerantur, sed etiam à magnatibus præmiis afficiuntur, qui blasphemant Creatorem, cur ego exilium aut supplicium timere debeo, qui simpliciter conuicior creaturam? præsertim cum eo modo ex sacris literis probare possim, mulierem non esse hominem, quo illi probant Christum non esse **D E V M**.

2. Exhorrescent hîc sine dubio omnes lectores, & sine mora, antequam malum longius serpat, me dignum iudicabunt, qui ipse cum Thefis, his meis ardeam: Sed si isti lectores rem non ex opinione, vt vulgus, sed ex Veritate, vt Philosophi, & existimare & ἀνὰ πῶν ponderare voluerint, nullam profecto inuenient causam, cur mihi debeant iure succensere.

3. Si enim sunt Catholici, sinceritati meæ ignoscent potius, quam irascantur, quod ego hæreticus, posito hoc principio. Nihil esse credendum, nisi quod in sacris literis expressum sit, nec mulierem esse hominem credam, cum & hoc nusquam extet, si sunt sectarii; impudentissimi sunt nebulones, quod me execrantur quem genuerunt, & à quibus hoc principium didici. Hoc certè efficiam, vt cogantur aut propriam doctrinam abnegare, aut mihi assentiri. Sequar enim in hac mea hæresi eandem scripturas interpretandi methodum, quam illi sequuntur in suis.

4. At quo pacto hoc facies inquit? Animaduertite: Scriptura pronunciat eum esse maledictum, qui verbo **D E I** aliquid addit; maledicti ergo erunt omnes qui mulierem esse hominem addunt & credunt. Nam neq; in nouo neq; in Veteri Testamento reperitur, mulierem dici vel appellari hominem. Certè si mulier homo esset, appellasset eam alicubi ita Spiritus sanctus: nunquam autem appellauit. Ergo homo non est, & qui eam hominem esse asserit, plus iam sapit, quam ipse **D E V S**.

5. Christus licet sæpius in scripturis expresse **D E V S** appellatur, & quidem verus; tamen pertinaciter negant Anabaptistæ, eum vnum esse illum
verum

verum DEVM. Mulier quæ ne semel quidem, sed omninò nunquam homo dicitur, hanc tamen esse hominem volunt & credunt. O dolus, o infamia, o scelus! Licet, aiunt, expressè mulier homo non appellatur tamen multa sunt loca, ex quibus mulierem esse hominem euincitur. Ecce homines fanaticos: Antea variis libris editis clamitarunt nihil credendum, nisi quod expressum in scriptura reperiatur: iam verò blaterant etiam amplectendum quod non expressum, sed quod ex expresso elicitur. En versutiam.

6. Sed sit ita, posse ex expresso elici: quid tum postea? an licebit illis propterea mulierem hominem nominare? nequaquam. Nam & Prophetæ, Christus & Apostoli sciuerunt ex expresso hoc elici, & tamen aperte nominare noluerunt. quare neq; nos id facere debemus; nisi pro nostra stultitia putamus nobis licere, quod Prophetis, Christo & Apostolis non licuit. Ut autem omnes intelligant, nec ex expresso elici posse mulierem esse hominem, inspiciamus quæso & examinemus illa loca, quæ pro hominatione, vt ita loquar, mulierum, earum procuratores solent producere.

7. Ac primò quidem ex verbis **DEI**: faciamus ei adiutorium simile sibi: sic argumentantur. Heuah facta est similis Adamo homini vt Adam. Speciosum quidem argumentum, sed aperte falsum. Non enim **DEVS** dixit faciamus ei hominem similem sibi, vt possint concludere, Euam hominem factam vt Adam: sed adiutorium ait, nec dixit simile illi, vt illi beani intelligunt, sed sibi dixit recipere.

8. Quod vt meliùs intelligatur, verba **DEI** accuratiùs perpendamus. Non est bonum inquit hominem esse solum: faciamus ei adiutorium simile sibi. Hic nihil aliud dicitur quam non est bonum vt vnus homo sit in mundo, faciamus ei adiutorium, quo possit procreare alios homines. Si ergo hoc adiutorio primum procreandi erant alii homines ne esset solus; Eua homo non fuit: quia non facta erat, ne Adamus esset solus, sed vt per illam Adamus procrearet homines, qui illum à solitudine eximerent. Id ipsum fatetur Eua. Quamprimum enim Filium Cainum peperit, Virum genui, exalmanit, iuxta voluntatem Domini. Quæ obsecro erat hæc voluntas Domini? nulla profecto alia, quam vt hominem generaret, ne Adam esset solus: Ideo & communiter opinantur Doctores. Euam propterea gemellos peperisse, Cainum & Abelum. Ecce quam egregiè concordet scriptura, quamq; conuenientissimè testetur mater illa omnium viuentium Eua voluntatem hanc Domini, tum primum completam esse, non quando illa cum Adamo erat in carne vna, id est, vnus homo, quia ille adhuc est solus qui est vnus, sed quando mundum aspexisset proles in posterum genus humanum amplificatura.

9. Ob-

9. Obscura fortè sunt hæc, afferamus clariora. Experientia testatur communis, & est concors omnium Philosophantium opinio, nihil posse fieri in tota rerù natura, vbi non concurrant hæ duæ, causæ Efficiens & Instrumentalis. Faber non potest cudere gladium, nisi habeat adiutorium malleum: Scriba non potest scribere, nisi itidem habeat adiutorium pennam. Sartor non potest nere, nisi habeat adiutorium acum: Homo nõ potest generare, nisi habeat adiutorium mulierem. Vt autem malleus non faber, acus non est sartor, penna non est scriptor: sic nec mulier homo. Quod si quis negat mulierem esse causam Instrumentalem; proferat nobis aliam, si membra ostendit pudenda, ridebitur ab omnibus. Nunquam enim instrumentum naturaliter est innatum Efficienti, sed disiunctum. quemadmodum in fabro non est instrumentum manus, sed disiunctum aliquod, malleus: sic nec hoc loco virilia, sed mulier.

10. Præuideo quod aduersarios vexet, particula nempe illa similem sibi: sed facilis est solutio. Vt enim ad rei illustrationem priori exemplo vtar: Faber ad cudendum gladium non accipit in manus stramen, sed adiutorium simile sibi, hoc instrumentum ad cudendum gladium sibi conueniens, nempe malleum. Quod enim conuenit, est simile & simile est, quod conuenit. Sartor non accipit ad vestem reparandam securim, sed acum adiutorium aptum. Sic **DEVS** ad procreationem hominis noluit Adamo fabricare animal quadrupes aut aliquid aliud dissimile, vnde homo commodè nasci non potuisset, sed adiutoriũ sibi simile hoc est idoneum, nempe mulierem. Hinc ait Apostolus. non virum propter mulierem, sed mulierem propter virum factam. Et hunc esse genuinũ huius loci sensum, testantur acutissimi quiq; Hebræorũ Rabi- ni, hæc q; sibi simile non ad æqualitatem personæ Adami, sed ad conuenientiam futuri operis interpretantur. Cui non satisfacio, legat doctissimos nostræ ætatis Theologos, & videbit omnes vnanimiter docere, omnino male ex Hebræo versum esse simile sibi, cum nihil minus ibi dicatur, sed ponendum fuisse, adiutorium quod sit coram eo, vt hunc locum exposuit Martinus Lutherus; vel faciamus ei iumentum accommodatum, vt in sua versione exposuit Sebastianus Castalio, quid ergo eum obmurmurare poterunt.

11. Sed si ita est mulierem esse similem sibi, vel factam ad imaginem hominis, quid inde? Si Christus Anabaptistis non est **DEVS**, qui est substantialis, & in conspicua imago **DEI** Patris; nec dabimus nos illis, mulierem esse hominem, licet ad imaginem hominis dicatur creata.

12. Quem hæc non mouent, eum certè mouebunt sequentia. Sciuit **DEVS** creaturus Adamum, se & foeminam facturum. Est enim omniscius. Si

iam illam hominem esse voluisset vt Adamum, non dixisset, faciamus hominem in singulari, sed faciamus homines, quia autem ita locutus est firmissimum à verbo *DEI* ducitur argumentum, *DEVM* noluisse, vt mulier sit homo, cumq; vnum tantum fecisse hominem, non duos.

13. Quid? an non ille tantum est homo, qui ad imaginem *DEI* est conditus? maxime. Quæ ergo est impudentia, docere mulierem esse hominem, cum ad imaginem *DEI* creata non sit? Percurrat quispiam tota Biblia, & an faciamus eam ad imaginem nostram, vel an modo quod ad imaginem *DEI* sit facta, alicubi scribatur? *D. Paulus* expresse ait: Vir est imago & gloria *DEI*, mulier gloria viri. Vides Apostolum mulieri detrahere imaginem *DEI*, eamq; hac esse præditam negare. Caueamus ergo contumelia afficere *DEVM*, & eam hominem statuere, quam ipse imagine sua dignari noluit, præsertim cum & ipsi *Papistæ* in suis Canonibus confiteantur, mulierem ad imaginem *DEI* non esse factam.

14. Mulier si fuisset similis Adamo, id est homini, sequeretur in Paradiso peccasse duos homines. Nam *Eua* æquè peccauit vt *Adamus*: Apostolus autem dicit, per vnum hominem intrasse peccatum, non per duos: euincitur ergo, tantum vnum ex his duobus fuisse hominem, nempe Adamum & non Euam. Præterea si duo homines peccassent, duo etiam *Christi* fuissent necessarii, quorum vir pro viris, mulier vero *Christus* pro mulieribus passus fuisset. Nam duo cum faciunt idem, non est idem. Venit autem tantum vnus *Christus*, & quidem vir, & satisfecit abundè pro nobis. Virum ergo tantum esse hominem & non mulierem, inficias ire nemo potest.

15. Respondent, Apostolum per vnum hominem intellexisse Euam, vt-pote quæ prior peccauerat. Verum si per Euam peccatum, ergo non per Adamum; aut si per vtrumq; mentitur Apostolus *Paulus*, dicens per vnum hominem. Alii dicunt Apostolum ideo Adamo ascribere peccatum, quod ille sit dignior: sed si Adamus dignior *Eua*; Ergo iam illa similis Adamo non est, nec magis homo, quam bestia, qua Adam etiam dignior. Tu dominaberis, dixit *DEVS* Adamo, omnibus bestiis: hinc fortè illa dignitas. Sed cum vir & mulieri dominetur, quis nisi infanus eam hominem, & non potius eam bestiam credere potest?

16. Duo hic nobis diluenda veniunt. Vnum vbi dicitur, fecit *DEVS* hominem, masculum & fœminam fecit eos. alterum, duo erunt in carne vna: Talibus coniecturis eos niti oportet, qui ab expresso *DEI* verbo deficiunt. Quoad primum, concedo *DEVM* fecisse eos, id est, masculum & fœminam homi-

hominem, non autem eos fecisse homines, ut uterq; sit homo, diligenter ergo singularis numerus obseruandus, confirmatur hoc per alterum, duo erunt in carne vna, id est masculus & foemina erit vnus homo. Nec dant aliam huius loci interpretationem etiam ipsi Anabaptistae, qui tamen sibi contrariantur, dum credunt in coniugio duas personas esse vnum hominem, in trinitate vero negant esse possibile, vt tres personae sint vnus DEVS.

17. Scribunt iidem. Si alicubi clarè traderetur Christum esse æternum DEVM, concederemus facile pluralem numerum Elohim, faciamus, descendamus, & similes scripturae dictiones, vnde diuinitatem Filii DEI probare conantur Trinitarii ad personas trahi diuinas, sed cum nullibi principium istud expressè notatum reperiatur, nihil certi ex ambiguis deduci, sed quare isti sententiosi Doctores hoc præceptum ipsi non obseruant, & ex plurali numero eos, vel duo plures homines elicere volunt, cum nusquam expressè reperiatur mulierem hominem esse?

18. Vt autem omni generi argumentorum aduersariorum oppugnemus, etiam ex Grammatica, hoc quod volumus probemus. Homo cuius est generis? certè masculini tantum. Masculi ergo tantum erunt homines & non foeminae. Scio quidem quosdam imperitos Grammaticos docuisse communis generis esse homo, sed vehementer lapsi sunt, dum nullius probati scriptoris auctoritatem possunt recensere, qui hæc homo nunquam dixerit. Adferunt illud Ciceronis, Tullia nata erat homo: quasi nata ad homo & non potius ad Tulliam spectet. Si dicerem Tullia nata erat animal, an animal propterea esset generis foeminini? nequaquam. Obseruarunt ergo doctissimi illi viri, qui Calepini dictionarium auxerunt, ideo & hanc auctoritatem Ciceronis reiecerunt, & eruditissimus ille Grammaticus Cornelius Valerius, qui hodiè in omnibus fere scholis teritur, in suo compendio hominem esse generis communis negauit. Sicut & alii multi.

19. Ab Etymologia sumi firmum argumentum docent Dialectici omnes. Cum ergo homo deriuetur ab humo, quod ex ea sit conditus, quo modo mulier potest esse homo, quæ ex humo creata non est? sed ne quis nos sacra immiscere profanis clamitet, meq; extra chorum saltare dicat, qui superius scripsi, me solummodo sacrarum literarum testimoniis vsurum, ad scripturas iterum reuertor.

20. 1. Timoth. 2. dicit Christus existituros multos falsos Prophetas qui & electos si fieri possit in errorem inducerent, cum ergo dicat, si fieri possit,

fit.

fit, manifestè apparet electos seduci non posse. Iam eum, quem *DEVS* creauerat hominem, fuisse vas electum ad vitam æternam, nemo dubitare potest. Euam autem tale vas electum non fuisse, & per consequens, nec hominem ad imaginem *DEI* hinc constat, quia seducta est: argumentum hoc est firmum, nec euertere potest. Ne autem quis possit oblatrare, hac ratione Adamum nec esse hominem, quod & idem peccauerit, audiat Apostolum dicentem, non Adam, sed Eua seducta est.

21. Longè perita sunt ista: feram propiora. Mulier Cananæa veniens ad Christum petiit filiam liberari à Dæmonio, Christus respondit ei ne verbum quidem: quid hoc quæso significat? an Christus superbus? nonne clemens & mitis omnes oneratos ad se venire iubens & refectioem promittens? maxime. Taciturnitate ergo hac nihil aliud significare voluit, quam se ad mulieres non pertinere, neq; mulieres ad illum. Probabo fortius: Intercedebant pro illa discipuli, sed quid acceperunt responsi? non sum missus propter illam, sed propter perditas oves Domus Israel: Auditisne mulieres Christum propter vos non esse missum? intelligitisne iam viri, vxores vestras ad regnum cælorum non pertinere? Respondent nonnulli. Christum ideo durioribus verbis Cananæam aggressum esse, quod fuerit gentilis: ridicula sanè responsio. Nam nonne *DEVS* totum mundum dilexit, & tam propter gentiles quam Israëlitas Filium suum vnigenitum misit? Pudeat eos tam turpis ineptiæ, dicant deniq;: Quare Christus ad nullum virum gentilem ita dixerit, vt hanc imbecillam mulierculam, siquidem innumerabiles viri gentiles ad eum venerint, auxilium petierint & adepti fuerint nihil securius obiurgati, benevolentissimè tractati.

22. Nondum finis est huius loci, audite vterius & obstupescite: Quam primum dixissent discipuli, dimitte eam Domine: Respondit Christus: non est honestum sumere panem filiis & dare canibus. O magnam *IESV CHRISTE* Fili *DEI* tuam in explicandis rebus diligentiam. Auditisne miserrimæ mulieres, quomodo Saluator noster vos vocitet? non homines sed canes: non filios sed catellos? auditisne non esse honestum nobis filiis sumere panem, hoc est Christum panem illum vitæ qui de cælo descendit & vobis dare, quæ nihil aliud estis, quam ipsissimæ bestiæ foedæ. Quid ergò tantopere de vestra salute laboratis? cur supra voluntatem omnipotentis *DEI* vos effertis? manete obsecro in eo, quo vos natura posuit statu si & fortunam & *DEVM* clementiorem in hoc mundo experiri concupiscitis.

23. Si mulier esset homo, omninò malè dixisset Christus non esse honestum eam iuuare, peius panem filiis sumere, quandoquidem non sumatur

tur

tur quod in commune pertinet, pessimè dare canibus. At benè locutus est omnia Dominus: Humiliamini ergo cum Cananæa omnes mulieres, cumque ea exclamat, Verum est Domine canes sumus, sed tamen catelli comedunt de micis cadentibus è mensis dominorum: micam petite quæ casu interdum sub mensam cadit, non panem, qui ordinario *DEI* modo in mensam nobis Dominis est positus. Ut autem mica panis carnem non saturat, sic nec illa vos saluabit. Imitamini exemplum Mariæ Magdalænæ à Dæmonibus obsessæ, quæ canem ita se esse intelligens repsit ad pedes Domini more canis & auxilium petiit, & consecuta est, sicut & fecit Martha cum sorore Maria ad pedes Christi sese humiliter dimittentes.

24. Fremunt & frendent aduersarii seq; ex eo saltem inuictissimum pro mulieribus habere argumentum iactitant, quod Christus addiderit fides tua te saluam fecit: sed vide mi lector quomodo homines ad mendacia dilabi oporteat cum veritate destituuntur. Nusquam enim Christus ad Cananæam dixit, fides tua tua te saluam fecit: sed fiat tibi sicut vis, vel ut alter Euangelista ait: propter istum sermonem vade. Quis obsecro erat ille sermo? nullus profecto alius quam confessio ista, canis sum Cananæa Domine, sed catelli comedunt de micis. Si ergo & nostræ mulieres à Dæmoniis volunt liberari, hoc est à miseriis & calamitatibus huius seculi, ne sint superbæ, ut hodie communiter sunt, verum confiteantur se canes, & etiam audient, fiat tibi sicut vis, nos vero cupimus audire, non sicut tu *DEVS* vis. Ita enim & Christus moriturus orauit: Pater transeat à me iste calix, non tamen sicut ego volo sed sicut tu vis.

25. Sed leuia fortè sunt hæc: fit ergo dictum Cananææ ut mulieri sanguinis profluuio laboranti: fides tua te saluam fecit, quid inde? an propterea sequetur mulieres homines esse & animæ salutem consequi? absit. Nam saluari hic nihil aliud significat quam senari in corpore, quod inde perspiciatur, quia omnes mulieres quibuscunq; hoc Christus dixit non animæ sed corporis tantum salutem petierunt: Maria Magdalena ut liberaretur à Dæmoniis, altera ut sanguinis profluuio. Nec fuit Christus adeo indiscretus, qui daret quod non peterent, præsertim cum nec istæ mulierculæ vnquam ad Christum venissent ob animæ salutem, nisi ob corporis morbos summa eos necessitas coëgisset. Et Lucas non scribit saluauit, sed fides tua te seruauit, Matthæus vero addit, & salua facta fuit à tempore illo, certe à tempore illo non habebat animæ salutem, cum *DEVS* hanc nobis prædestinauerit ab æterno, daturus demum in altera vita: sed seruabatur statim à morbis in bona valetudine.

26. Fides autem, obstrepunt isti, est hominum tantum, ita stolidi infanti-
unt, vt etiam malint turpes Amphibologias obiicere quam veritati credere:
Diaboli credunt & contremiscunt: Estne iam fides hominum tantum. Ne-
sciunt isti Asini distinguere inter veram illam fidem, animam iustifican-
tem, de qua Apostolus ait: Vna est fides: Et aliam historicam quæ non est
hominum tantum, sed & mulierum & Diabolorum. Quis sanus vnquam
docuit in muliere reperiri viuam fidem? Imò contrarium clamat Apo-
stolus, & omnem ei adimit fidem scribens: mulierem saluari non per fidem
sed per generationem. Fidem etiam habent multi homines mali sed mor-
tuam, cadauera tamen sunt potius quam homines. Verum consistite hic
paulisper Anabaptistæ, si fides est hominum tantum: Ergo infantes non
sunt homines quia non habent fidem, aut si habent, in fumum abiit vestra
doctrina.

27. Sciebant mulieres, & credebant Christum esse verum illum promif-
sum Messiam, qui posset facile sanare omnes morbos, sed sciebant etiam hoc,
eum propter se non esse missum: Ideo cum Christus aliquando cum mu-
liere loqueretur, obstupefactos fuisse Apostolos scribit Euangelista, quod pro-
fecto non caret mysterio: fecit tamen interdum summa necessitas, quæ &
legem frangit, vbi iam non erat humanum remedium vel vt Euangelistæ
verbis vtar; vbi iam omnem in medicos substantiam impenderant, vt cum
ei lachrymantes & trementes interdum casu obuiam venirent ipsius miseri-
cordiam vi coactæ implorarent & peterent non panem vt homines, sed mi-
cam, non corpus tangendum sed simbriam saltem vestis. Christus ergo li-
cet has inhumaniter suspiceret vt fecit in Cananæa, & in scemina sanguinis
proflunio laborante, vbi quod eum modo tetigisset indignabatur, tamen cum
videret magnam earum esse fidem, hoc est longè firmitus credere, eum esse il-
lum Filium DEI Adamo & eius posteris promissum, quam multos viros
quorum gratia tamen solum modo venerat, tulit iis interdum extraordina-
rie opem, viris incredulis saltem in opprobrium. Hinc enim ille sermo non
inueni tantam fidem in Israël hoc est inter viros, quantam in muliere nihil
ad me pertinente. Nec poterit hoc quispiam mirari qui nouit simili modo
Christum ob ingratitude Iudæorum regnum suum transtulisse ad gen-
tes: Legimus apud medicos spem & fidem ægri erga medicum & medici-
nam plus efficere, quam ipsam cum medico medicinam. Possem ergo & ap-
posite dicere talem modo fidem in mulieribus fuisse, nec Christum, hoc est
medicum, nec medicinam iis opem tulisse, siquidem scriptum sit, fides tua
te saluauit, & sic fidem eas saluasse non Christum.

28. iam.

28. Iam te cœpimus, inquit, mei Antagonistæ: duo enim contra te ipsum pronunciaſti: Vnum Christum Adæ posteris promissum: si posteris: Ergo & mulieribus, quæ sunt ex ipsius posteritas, alterum, mulierem per generationem saluari. Si ergo per generationem saluatur, & homo est: at nolite mei amici ante victoriam triumphare, tum triumphate quando ostenderitis mulieres quoq; Adami posteros esse: hoc tamen in æternum demonstrare non poteritis. Nam quæ sit Adæ posteritatis expressè enumeratur in sacris Bibliis tam in veteri quam in nouo testamento. Notum enim est quem Adam genuerit, quem Filii eius, quem deniq; nepotes, quem postea Abraham, nempe Isaac, Isaac Iacob, Iacob Iudam, Iudas Phares, Phares Esron & sic alii alios, vsq; ad hæc nostra tempora, mulieres autem quis genuerit nusquam extat, vnde originem traxerint est incertum, vnde venerint dubitatur. Posteritas ergo Adami tantum restringitur ad viros, quod & inde non est obscurum, quia nulla filia dicta est primogenita licet ante filios nasceretur, sicut filii multi primogeniti dicti inueniuntur, etiam tum quando natiuitatem eorum aliquot iam sorores præcessissent.

29. Alterum argumentum, quod pro se esse putant, omnino est contra illos & facit pro me. Fateor me cum Apostolo dixisse, mulierem per generationem saluari, sed quod inde elicere possint eam esse hominem & animæ salutem consequi planè inualidum est: omnes enim sectarii, quotquot à temporibus Lutheri extiterunt, hominem sola fide iustificari docent, si iam hoc verum, quomodo mulier homo esse potest, siquidem non fide sed generatione saluatur. Interpretor ego hoc verbum saluetur, vt ante, benè valere in hoc mundo, idq; non facio dubiis coniecturis sed firmissimis argumentis. Vt enim mulier infœcunda & sterilis per non generationem damnatur, hoc est despecta & quasi infamis est, quemadmodum ex antiqua lege cognoscimus, vbi mulier sterilis in odio DEI putabatur: Ita enim scriptum est, maledicta sterilis quæ non habet semen in Israël: sic econtra prægnans & fœcunda saluatur. Nam ibidem mox additum est, benedicta autem cuius semen est Syon, quia hæc explet officium adiutorii, secus illa prior. Et hanc saluationem David clarius explicat, vbi describit filios sedentes ad mœsam tanquam ramos oliuarum.

30. Omnino stultum est asserere per saluari, hoc loco animæ salutem intelligi. Si enim per, generationem mulieres saluantur, frustra tamen pro iis mortuus est CHRISTVS & frustra credunt: virgines deniq; omnes & viduæ & celibes quæ nunquam genuerunt, damnabuntur & meretrices genetrices saluabuntur. Adhæc ait ipse CHRISTVS: vae prægnantibus, & mamma nutrientibus in illis diebus.

Si ergo illis debet esse vae, quomodo per generationem hanc quae cum dolore fit debent saluari, foeminae profecto sceleris egregiam referrent mercedem, nam propterea saluarentur quod peccassent.

31. Ita quidem fore inquirunt, nisi Apostolus addidisset si mulier permanerit in fide, verum cum in omnibus sacrarum literarum codicibus praefertim ab Anabaptistis versis, vel in textu vel in margine reperiatur si filii permanerint in fide, cui iustius credendum? hoc fateri cogebuntur vnum tantum ex his duobus sensum esse verum & genuinum, alterum falsum & suppositivum. si ergo ita se res habet, cur non malunt eum amplecti sensum, qui cum totius sacrae scripturae harmonia concordat, quam cum qui repugnat. Illud est omnium Evangelicorum axioma, eum saluaturum qui permanerit in fide multo operum respectu. Quod si verum aut legendum est, si filii permanerint in fide, aut dicendum & omnes mulieres & virgines salutem consecuturas in fide permanentes, licet nunquam genuisset, & sic Paulum errare, qui & generationem ait necessariam, & sibi contrarius, dum alibi ex operibus salutem negans, generationem tamen poscat hic quae est opus. Tale autem quippiam de Apostolo affirmare cum sit peccatum, viderent miseri isti, quibus se inuoluant scripturis ad se detortis. Sicut itaque filii non permanentes in fide matrem non damnant sic nec ei regnum caelorum consequentur permanentes. In hoc tamen mundo benefici matri propter illam ut habemus exemplum Mariae quae propter generationem Christi plena gratia & benedicta inter mulieres fuit saluata.

32. Restat iam diluendum illud insolubile eorum opinione argumentum, mulieribus scilicet remitti peccata, ideoque esse homines. Peccata, autem iis remitti probat exemplo Mariae Magdalenae peccatricis a septem Daemoniis obsessae, ad quam Christus dixit, remissa sunt tibi peccata. Possem quidem hanc rationem facile reiicere, quod vnum exemplum non sit trahendum ad consequentias. possem etiam dicere, peccata non tantum hominibus remitti, sed & mulieribus, quae homines non sunt, & hoc si dicerem, abunde me extricassem, sed repetam rem altius. In confesso esse puto *DEVM* hoc praecipit: ne comedas de arbore hac, mulieri non dedisse, viro saltem. Nam mulier nec dum creata erat cum *DEVS* prohiberet, nec fuit hoc praecipitum post eius creationem repetitum: ideoque post peccatum nec vocavit eam *DEVS* sed Adamum dicens, Adame ubi es? eique, soli dixit cur comediasti de ligno, de quo, ne comederes, tibi praeeperam, ad mulierem non item. Omnes etiam in Adam peccauimus non in Eua, & ipsum originale peccatum non a matre sed a patre contrahimus, Quare & vetus lex omne masculinum

linum circumcidi iussit, foeminas autem incircumcisas manere, peccatum videlicet originis in eo sexu, qui peccasset solummodo puniendum statuens: sic ergo in origine non peccavit, non hodie peccat mulier, quia nec nos peccaremus, nisi originale peccatum ab Adamo contraxissemus.

33. His praemissis intelligit quilibet peccata mulierum, si quae sunt, nihil differre à Brutorum peccatis, quando pauperiem fecisse vel aliquod aliud delictum perpetrasse dicuntur. Nec poterit quis obstrepere Magdalenam non similia habuisse peccata, quod eam Dæmones obsederint, siquidem & porcos obsiderunt omni scelere vacuos. Huc attulit Apostolus inquiring, per unum hominem peccatum, intelligens Adamum. Euam vero non peccasse quare ne mediatore indiguit, sed potius ex semine eius nullo peccati contagio infecto mediator nasci debuit vir, qui sic esset absq; peccato, quemadmodum illa nec legimus vsquam in scripturis mulierem aliquam damnatam quod euidens signum est nec in iis causâ damnationis esse, nempe peccatum.

34. Dixit quidem Eua, *DEVS* prohibuit ne tangeremus, sed falso ad id dicebat. Non enim *DEVS* mulieri prohibuerat sed viro, nec prohibuerat tangere sed comedere, quare & imperitè addidit ne fortè moriamur. Quid enim opus fuisset dubitationis particula forte, si Eua certo sciuisset sibi esum pomi à *DEO* prohibitum fuisse: quocirca etiam respondet serpens, nequaquam moriemini, quasi diceret, quomodo tu debes mori cui nequaquam hoc præceptum datum est. Et res ipsa ostendit Euam post Esum mortuam non esse, quia oculi eius non aperiebantur, donec Adamus comedisset: cur autem puniuit eam *DEVS*, inquiunt, noli mirari. Nam & serpentem puniuit, qui tamen legem non habuit, nec homo fuit. Imò & puniuisse nego. Quomodo enim in dolore paries filios, poena esse potuit, cū vt pareret *DEVS* Euae iniunxerit antequam illa adhuc arborem Paradyfi vidisset, nec in dolore parere est poena, siquidem omnia animalia irrationalia in dolore pariunt, quæ nihil vnquam peccauerunt.

35. Quod si etiam scrutamur scripturas inuenimus mulieribus malè facientibus fere semper benedici, easq; propterea laudari quod malefecerunt. Laudatur Rachel quæ patrem suum Idda quærentem pulchra adinventione delusit. Laudatur Rebecca, quod per fraudem obtinuit Iacob benedictionem Patris. Raab meretrix decepit eos qui quærebant exploratores Iosuae & reputatum ei ad iusticiam. Egressa est Iahel in occursum Sisarae, dixitq; ad eum intra ad me Domine mi, ac petenti aquam dedit illi bibere de vtre lactis, & operuit illum iacentem. Dormiente autem Sisara percussit clauum in caput eius & interfecit illum qui se fidei illius crediderat seruandum; atq; pro hac

in signi proditiōe, benedicta, inquit scriptura, inter mulieres Iahel, benedicatur in tabernaculo suo. Quid Iudith? Nonne scriptum? blāditiis Holofernū percussit in cervicē & abscidit caput eius, hanc tamē benedicit, laudat & extollit scriptura: & longē reputatur melior iniquitas mulieris, quā vir bene faciens.

36. Excusantur ab incestu Patris filia Loth, & non excusatur temulentus Pater, & successio eius eiicitur ab Ecclesia *DEI*: excusatur incestuosa Thamar, & dicitur iustior Patriarcha Iuda, & fraudulento incestu meretur propagare lineam saluatoris. Sic Christus absoluit mulierem in adulterio deprehensam, & puniri non permisit. Et legibus Imperatorum cauetur, ne mulier in adulterio deprehensa capite plectatur, imo ne ob debita incarceration nisi ipse iudex capite puniri velit. Quid quæso sunt hæc omnia quam aperta inditia, mulierum peccata reuera non esse peccata: quare & conuiuæ assidentes, vt Lucas ait, cœperunt mirari quando fœminæ peccata remitteret Christus cum nulla habeat. Nec Magdalena laborabat propter remittenda peccata, sed propter pellendos Diabolos: ideo cum non hoc fine peccata ei remissa sint, vt vitam æternam cōsequatur, sed vt Diaboli pellantur, quis non videt aliò tendere remissionem peccatorum mulierum quam virosum. Adde quod solos Apostolos viros docuerit Christus orare Pater noster, iis ergo solis incumbit dicere remitte nobis debita nostra non mulieribus.

37. Sed iam & aliis argumentis hoc quos volumus confirmemus. Legimus apud Lucam ad Christum allatos fuisse infantes. Iam cum infans sit generis communis, tam masculum quam fœminam complectitur, & credibile est non tantum pueros ibi allatos fuisse sed & puellas. Christus autem non dixit finite infantes ad me venire, vt & puellas intelligeret, sed specialiter dixit, finite pueros ad me venire, taliū est regnum cœlorum, puerorum scilicet & non puellarū. Ideoq; & Apostoli prohibuerūt matribus ad Christum portare infātes, quod ibi immixtæ erant puellæ nihil ad Christū pertinentes.

38. Matthæi 22. Saducæi quærebant à Christo cuius ista vxor futura esset in resurrectione mortuorum, quæ septem viris nupserat. Christus respondens ait, erratis nescientes scripturas: cur quæso errarunt? nempe quod mulieres resurrectiones stolide putabant, nescientes scripturas, cum in iis nihil de earum salute contineatur. Pergit Christus, in resurrectione neq; matrimonium contrahent, cur non obsecro? quia nulla mulier erit in cœlo, sed erunt sicut Angeli *DEI*: quales nunc sunt Angeli? certè masculi omnes non fœminæ. Viri ergo soli ad cœlum pertinent, mulieres nequaquam.

39. Christus ad propria matrem dixit: Mulier quid mihi tecum. Si ergo cum matre, quæ illum genuit, illi nihil est: multo minus cum aliis mulieribus quid commune habet. Sed video quid hic obiicient, Christum appel-

lari filium hominis, esse autem Mariæ filium: Mariam ergo fuisse hominem. Concedamus autem illis hoc argumentum, & dicamus Mariam fuisse hominem, verum non natura, sed gratia. Sicut Christus Anabaptistis DEVS esse dicitur non natura, sed gratia. Ideo & Angelus dixit: Ave Maria gratia plena benedicta inter mulieres. Cur benedicta? quia illa fuit homo, & aliæ non. Deinde Maria iure potest dici homo, quia peperit absq; viro. & ipsa quasi viri opus complevit pariant hodiernæ mulieres etiam absq; viris, & libenter eas homines nominabimus. Sed nulla firmior ratio est quam prior. Si enim filius gratia tantum est DEVS, cur non etiam mater homo gratia tantum, præsertim cum & Maria nūquam homo dicta inueniatur, nisi propter genitum Christum in genitura cum dicitur Filius hominis. Ipsi quoq; Anabaptistæ fatentur, hac Phrasi filius hominis, nihil aliud dici quam homo: & Hebraicum esse asseuerant, quid ergo euincit nisi hīc nullus filii respectus habetur. Nec video quomodo hīc matris respectus possit haberi, cum Christus dicat, non hanc esse eius matrem, quæ illum genuit, sed eos omnes qui sermonem eius audiunt & faciunt.

40. Cum mulier de Christo exclamaret: Beatus venter qui te portauit, & vbera quæ suxisti, reprehendit eam Christus, inquit: Quin imo beati qui audiunt sermonem DEI & custodiunt illum. Vides ergo Christum nolle ascribere mulieribus beatitudinē. Et si mater ipsius non beata est, quæ illū portauit, quomodo aliæ mulieres debent saluari? Tegitur illud quod est sordidum cum autē mulieres capita perpetuo tegere ex præcepto diuino cogatur, necesse est eas coram Deo esse sordidas, & non saluandas, quia nihil conquinatum & sordidum intrabit in regnum coelorum, præsertim cum adhuc viuentes mortuæ dicantur sceminae, si paululum voluptatibus indulserint.

41. Iam dilabuntur ad illud ad Galatheos: Non est Iudæus, neq; Græcus, nō est seruus neq; liber, non est masculus ac scemina: nam vos idē estis in Christo. Et inde volunt probare mulierem esse hominē: sed stultē nimis: Si enim hoc dicto probatur mulierem esse hominem, probatur etiam Iudæū & Græcum esse hominem: nam de omnibus fit sermo. Quid autem Apostolus faceret stultius vel magis ridiculum, quā si hoc loco vellet docere Iudæum & Græcum esse hominem, cum id sit manifestum per se vt probatione non sit opus. Si ergo hoc non docetur, nec mulier esse homo probatur, quæ hic continetur. Inquiunt, sed hi sunt vnum vel idem Christus, ergo nulla est differentia. Præclare sanē: Christus ait ego & pater vnum sumus, tamen negant Anabaptistæ Christum esse æque Deum vt Patrem, negabimus ergo nos etiam Sceminam æquæ esse hominem vt virum, licet vnum dicantur puerum cum senibus etiam idem sunt in CHRISTO. Nam apud DEVM

non est respectus personarum, tamen eos Anabaptistæ ad Baptismum admittere nolunt, nec mulieribus permittere vt doceant in Ecclesia, cum tamē ad hoc vnum in Christo esse opinentur. Vnde apparet pronomen idem vel vnum non semper æquabiliter accipi. Iudæus & Græcus idem est in Christo, sed tum scilicet, cum Iudæum exuit & fidelis fit. Fœminæ ergo in Christo vnum esse volentes fœmineum sexum exuisse debebant, vt fiant homines, quod cum facere non possunt manifesto apparet, quam parum ad Christum pertineant. Nos quidem veterem hominem qui est Adamus exuere possumus, illi Euam exuere & ante est inauditum & ridiculum. Porro animaduertite Apostolum non dicere; In Christo neq; est masculus neq; fœmina, sicut dicit neq; Iudæus, neq; Græcus neq; liber neq; seruus, sed loqui neq; masculus ac fœmina, annuens particula. Ac illam hanc non ita vnum esse in Christo, quemadmodum illi de quibus vsurpat vocem NEQVE.

42. Et profecto non video quomodo mulieres possint esse vnum in Christo, cū ille ipse Christus & Apostoli præceperint, vt is qui vult esse perfectus & vitam æternam ingredi, vxorem relinquat, & laudant propterea Eunuchos qui se castrauerunt ob regnum cœlorum mulieres non attingentes. Christus etiam vxorem non duxit: Apostoli ductas reiecerunt, & aliis suaserunt, vt manerent sicut illi, addentes, eum demum verè Christo placiturum, qui se matrimonio non copulauerit. Insuper vt omne idem remonerent attestati sunt, bonum esse mulierem non tangere.

43. Obtrudunt alii & hunc locum: Mulier cum parit, dolorem habet, cum vero peperit gaudet quod homo natus est in mundum, quia vero & puellæ nascuntur, euincere hinc student & mulieres esse homines. Sed quæ mater vnquam gauisa est nata filia? nulla certe: & magnus ille Ochinus Anabaptistarum Corypheus in Dialogis suis scriptum reliquit: mulieres natis filiabus non lætari, & matres hoc ipsum affirmant, nec mirum. Cum enim vt Aristoteles ait mulier sit monstrum in natura, vel vt Plato ait, magis animal irrationale quam rationale: quæ mater ex hoc partu gaudere potest, præsertim cum scriptura tradat mulierem per generationem filiorum saluari non filiarum. Intelligendus ergo hic locus mulier cum peperit filium, gaudet quod homo natus est, quia natus est generis masculini nec ad fœminas torqueri potest. Circumspice deniq; omnia totius sacrae scripturae loca, vbi vocabulum homo extat cum ferè sint innumerabilia & inuenies semper tantum masculos intelligi. Quare & hoc loco si secus erit vnum exemplum perdant me mulieres.

44. Nec hic prætereundum est illud argumentum quod proferre solent:
Christum

Christum Lucae 8. excitasse à mortuis puellam, mulieres ergo non resurre-
cturas, non animadueterunt acutuli isti, quid ibi à Christo dicatur, nempe
non mortua est puella, sed dormit. Quid hæc verba aliud innuunt, quam si
mortua fuisset, iam eam non resurrecturam, dormiebat ergo tantum Christi
testimonio puella, nec adhuc mortua erat, vt vulgus opinabatur, quare non
mirum eam surrexisse. Ideo & Christus ibidem præcepit omnibus ne dice-
rent quod factum erat, ne forte mulieres hinc exemplum capientes, resurre-
ctionem etiam ad se pertinere existimarent, è contra cum adolescentem su-
scitauit, non prohibuit sed Euangelista scribit: & exiit hic rumor in uniuersam
Iudæam & in omnem finitimam regionem. Seruus quoq; ad Iarium
ueniens & significans, filiam ipsius mortuam esse, addidit ne vexes magi-
strum, quod hanc ob causam dixit, quia sciebat puellis vel sceminis semel
mortuis frustra Christi auxilium implorari, cum nec in nouissimo die sint
resurrecturæ. Legimus de Beato Germano Britonano Episcopo eum insigni
miraculo asinum è mortuis excitasse, vt autem nemo inde ratiocinari potest,
asinos resurrecturos, nisi & ipse sit asinus, sic nec ex hac puella & reliquis
ualebit. argumentum.

45. Iam pergamus Scriptura manifestè inquit caput Christi esse Deum
sicut virum caput mulieris. Iam Anabaptistæ volunt concedere Christum
esse Deum propterea quod eius caput sit Deus, mulier ergo hac ratione
non erit homo, quod caput eius sit homo, aut si homo est concedant quoq;
Christum Deum esse, & erit inter nos concordia.

46. Iidem Anabaptistæ nolunt baptizare iufantes, quod nullum præce-
ptum nec exemplum habeant, quod eos Christus vel Apostoli, baptizauerint,
cur ergo mulieribus porrigunt sacramentum Eucharistiæ, cum quoq; nec e-
xemplum nec præceptum habeant, quod iis vel Christus vel Apostoli porre-
xerint aut porrigere iusserint: nulla profecto in eis est ingenuitas aut since-
ritas. Et nulla alia causa est quod corpus Domini salutare mulieribus nun-
quam datum fuerit, quam quod hoc corpus pro iis non est passum, nec ad eas
pertinet. Sed Baptismus pertinet ad illas inquit, cur non ergo & aliud Sa-
cramentum. Nam mulierum baptizarum habemus exempla, vt Lydiae.
Audio. Sed concedam hoc illis argumentum quando mihi quoq; concesserint
ab vno Sacramento ad aliud argumentari. Baptismus pertinere ad in-
fantes cum circumcisio pertinuerit, aut si hoc factum, erit & illud.

47. Scio quidem in scripturis reperiri exempla baptizarum mulierum
sed cum Papistæ & campanas & templa baptizent, an ea propterea sunt ho-
mines? Respondeo autem omnino esse contra præceptum Christi, vt muli-
res baptizentur. Nam Christus dicit qui crediderit & baptizatus fuerit sal-

C

uus

us erit, nō quæ crediderit, nec articulus qui est generis cōmūnis vt & scēmi-
nium genus cōplectatur. Adhæc manifestum & Baptismum successisse cir-
cumcisioni quomodo ergo baptizari possunt cum circumcisiæ non fue-
rint mulieres. Accedit quod Christus iusserat Baptizare in nomine Patris, Fi-
lii & Spiritus Sancti, quia forma nulla mulier baptizata legitur, illegitimus
ergo erit Baptismus. Quare addo & istud, sicut per indulgentiam circumci-
sionem permisit Paulus Christianis, quod tamen Christus non præceperat,
sic & Baptismum initio mulieribus vitiose. Ideo & gratias agit Apostolus
Deo quo, non multos baptizauerit, & addit se non esse missum vt baptizet,
sed vt Euangelizet. Et cum non exemplis sed legibus sit iudicandum, exem-
pla baptizatarum omnino nullius sunt valoris.

48. Quid aiunt alii: Christus quamprimum à mortuis resurrexit, ostendit se primo mulieribus, quomodo ergo Christus ad eas spectare non potest. Sed replico, Christum quamprimum nasceretur ostendit sese in stabulo boui & Asino, ergo pecora ad Christum pertinent, ô stupiditatem! Non animaduertunt miseri isti Christum nullam aliam ob causam initio mulieribus apparuisse, quam vt eius resurrectio quamprimum & quam citissimè ubiq; diuulgaretur. Cum enim mulieres sint garrulæ, quæ illæ sciunt, statim nouit omnis ciuitas. Accedit quod mulier neq; iure diuino neq; humano possit testari, non ergo posuit Christus eas resurrectionis suæ habere testes, cum testimonium earum sit inualidum. Ideo & Apostolus Thomas reliquis discipulis credere noluit, Christum à mortuis resurrexisse, quod mulieres saltem illis hoc dixerant, imo & alii Apostoli mulieres delirare putabāt. Ita deniq; Christus resurgens sese mulieribus ostendit vt noluerit, quæ eum noscerent, licet prope ei astarent. Nam & propria mater filium noscere non potuit, sed putauit eum esse hortulanum, imo cum postea agnosceret prohibuit Christus ne eum tangeret. Hinc apparet quomodo Christus scēminas sua resurrectione honorauerit.

49. Clamant mulieres, loquimur, habemus rationem & animum rationalem. Ergo sumus homines, sed ego nego hæc omnia. Nam & multæ sunt aues quæ loquuntur & asinus Balaami locutus est, homo tamen non fuit. Et sine ratione loqui nihil aliud est quam non loqui. Eas autem loqui sine ratione inde apparet, quia iubet eas Apostolus tacere in Ecclesia, si enim rationaliter loqui possent cur deberent tacere? Publica officia omnia illis legibus interdicta sunt, postulare in iudicio etiam, prudentissimè non permittitur, repelluntur in iuris dictione, in arbitrio, in adoptione, intercessione, in procuratione, in tutela, in cura, in testamentaria & criminali causa nullam aliam ob rationem quam quod rationē non habeant. Non enim sexus: impedire pos-

set si ratio adesset: nec legimus vsquam Deum mulieri inspirasse animam, & ipsi Anabaptistæ editis scriptis fatentur & probant mulieres animam non habere. Et etiam si mulieres rationem haberent, tamen hæc eas homines non efficeret, cum & Angeli & Diabolus animam rationalem habeant & loquantur, homines tamen non sint. In Christo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter ait Apostolus, tamen Ebionitæ negant hanc efficere ut Christus sit Deus, nec ergo & anima rationalis mulierem efficeret hominem quamuis eam haberet. Animaduertit hoc doctissimus Cardinalis Hosius qui negauit animam rationalem hominem constituere. Nam & bestia habent talem animam, cum Deus nos ad eas remittat, ut ratione ab iis discamus, dicens: Estote prudentes sicut serpentes & simplices sicut columbæ. Item I piger ad formicam, sed sola cognitio Dei facit hominem qua reliqua animantia carent. Quod si quis contendere velit mulieres Deum cognoscere fateri cogebitur eas hanc cognitionem à viris communicatam habere. Nam scriptum est mulier si quid vult scire à viro discat. Ut autem diuinitas Christi à patre communicata Christum non facit Deum sic nec cognitio communicata mulierem hominem.

50. Nec curo illud vltimū omnium mulierū effugium: Omne simile gignere sibi simile, necesse ergo esse ut mulier sit homo, quandoquidem hominem procreat. Nam si hoc verum, mentiuntur Anabaptistæ Christum non esse verum Deum: Pater enim si filium genuit, Deum genuit sibi similem in procreatione, cum Filius nascitur, pater gignit sibi simile, nec est hic mater respicienda quæ causa efficiens non est, sed tantum instrumentum, nascituræ proli nullam vitæ formam addit, ut Physici dicunt. Si vero filia nascitur iam non simile quia hæc est monstrum, cum natura semper tendat ad optima & malit masculinum procreari quam fæminam, ut Philosophi testantur. Nec mirum cū ex equo & mulo quoque nascitur asinus: ex stercore equino Scarabæi, ex pinguedine pediculi, ita ut simile de simili sæpe fallat.

51. Probauit opinor quinquaginta inuictissimis sacrarum literarum testimoniis mulierem non esse hominem nec eam saluari. Quod si non effeci ostendi tamen vniuerso mundo, quomodo huius temporis hæretici, & præsertim Anabaptistæ sacram soleant explicare scripturam, & qua utantur methodo ad stabilienda sua execranda dogmata. Prudenti satis, imprudentes autem mulierculas oratas volo, ut me pristina sua beneuolentia & amore cōplectantur, quod si noluerint pereant bestia in secula seculorum. Satis gloriæ & ex hoc tractatu habeo, quod in posterum more aliorum, hæreticus sim futurus si non bonæ famæ tamen magnæ.

I N I S.

QX Th 270

Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a manuscript page. The text is arranged in several lines across the page.

F 1 1 1 2

Handwritten mark or signature in the bottom right corner.

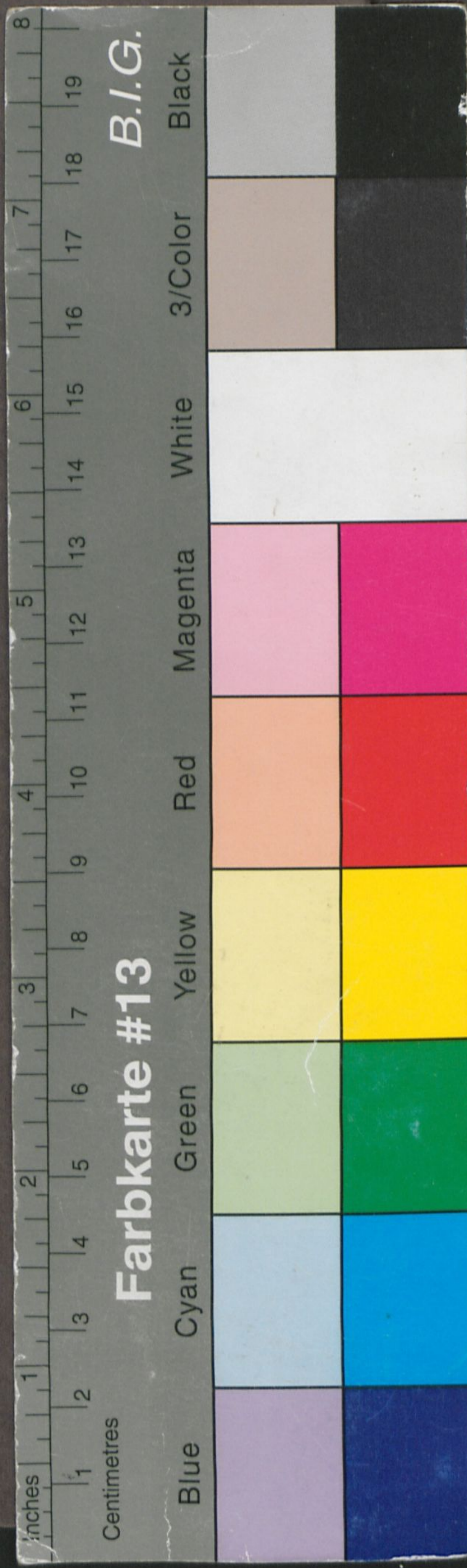

Pon Th 270, QK

P. N. 341, 68

II 208

II h
270

Disputatio
NOVA CON-
TRA MULIERES
QVA PROBATVR,
eas Homines non esse.

ANNO
M. D. XCV.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

